

Bæredygtighedsrelaterede oplysninger

- LinkPension Aktiv Mellem Risiko

Sammenfatning

Det finansielle produkt fremmer miljømæssige eller sociale karakteristika, men det har ikke bæredygtig investering som sit mål. LinkPension Aktiv fremmer både miljømæssige og sociale karakteristika ved at investere i selskaber, der er med til at løse miljømæssige og samfundsmæssige udfordringer, ved at udelukke kritisable selskaber og lande fra produktets investeringsunivers og ved at påvirke selskaber og kapitalforvaltere til at forbedre relevante forhold omkring bæredygtighed.

Produktets investeringsstrategi tager udgangspunkt i Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, som er baseret på internationale principper og retningslinjer, herunder FN's Global Compact, FN's vejledende principper for Menneskerettigheder og Erhverv, samt OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder. Samtidigt tages der hensyn til de negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer (PAI's) i forbindelse med såvel udvælgelse af investeringer samt i den løbende overvågning af investeringerne. Der rapporteres årligt på investeringsbeslutningernes vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer.

I LinkPension Aktiv har vi en ambition om at skabe det bedst mulige risikojusterede afkast gennem aktiv forvaltning og bred eksponering på tværs af aktivklasser, samtidig med at der tages hensyn til miljømæssige og sociale karakteristika. Strategien sikrer investeringer inden for et bredt spektrum af muligheder, fx noterede og unoterede aktier, kreditobligationer og alternative investeringer, hvor der balanceres mellem afkast og investeringsrisiko.

Den planlagte andel af investeringer, der fremmer miljømæssige og sociale karakteristika er 95%, heraf vil minimum 9% være kvalificeret som bæredygtige investeringer.

Vi overvåger efterlevelsen af produktets miljømæssige og sociale karakteristika ved at monitorere en række bæredygtighedsindikatorer:

- **CO₂e-aftryk** - vi måler de underliggende investeringers CO₂e-aftryk.
- **Taksonomi** - vi måler på aktiviteter i overensstemmelse med EU's klassificeringssystem.
- **FN's 17 verdensmål** - vi måler på, hvor meget de børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer bidrager til FN's 17 verdensmål.
- **Engagement i miljømæssige og sociale temaer** - vi arbejder på at påvirke selskaberne i produktet til at forbedre deres indsats på områder såsom forurening, biodiversitet, arbejdsforhold, menneskerettigheder og bekæmpelse af korruption.
- **Antal afstemninger om miljømæssige og sociale temaer** - vi stemmer på selskabernes generalforsamlinger for forslag, der tilskynder selskaberne til at forbedre bæredygtighedsforhold.
- **Eksklusion af selskaber og lande** - vi måler på at der ikke sker brud på vores eksklusionskriterier.

For at vurdere produktets miljømæssige og sociale karakteristika, indhentes ESG data fra eksterne dataleverandører. Data håndteres internt i anerkendte og efterprøvede systemer, og i overensstemmelse med de forretnings- og arbejdsgange, der gælder på området.

Vellivs definition af en Bæredygtig Investering tager udgangspunkt i EU's Taksonomi for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter samt EU's Disclosureforordning artikel 2(17). Investeringer, som er 100% i overensstemmelse med Taksonomien opgøres af Velliv som bæredygtige Investeringer. Øvrige investeringer skal leve op til tre kriterier, for at blive kategoriseret som en Bæredygtig Investering:

1. Investeringen skal have et væsentligt positivt bidrag til miljømæssige og/eller sociale mål
2. Investeringen må ikke at gøre væsentlig skade på andre miljømæssige eller sociale mål
3. Investeringen skal følge god ledelsespraksis

I LinkPension Aktiv investeres der primært gennem eksterne kapitalforvaltere. For at sikre, at udvælgelsen sker i overensstemmelse med Vellivs holdninger og politik på området, foretages der løbende vurderinger af forvalternes kvaliteter, metoder og processer. Velliv overvåger løbende, om investeringerne er i overensstemmelse med vores politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab. Viser data, analyser eller screeninger, at der er uoverensstemmelse, kan vi gå i dialog eller frasælge investeringerne.

Der benyttes data fra en række anerkendte eksterne dataleverandører til at måle og følge op på produktets miljømæssige og sociale karakteristika samt udviklingen i andelen af Bæredygtige Investeringer. Omfanget og kvaliteten af data varierer fortsat og der observeres bedst datadækning for noterede investeringer. Det vurderes ikke, at denne begrænsning påvirker Velliv i at opfylde de bæredygtighedskarakteristika, vi stiller kunderne i udsigt.

Intet bæredygtigt investeringsmål

Dette finansielle produkt fremmer miljømæssige og sociale karakteristika, men har ikke Bæredygtig Investering som sit mål.

For produktets Bæredygtige Investeringer måles der på de obligatoriske negative bæredygtighedspåvirkninger ("*Principal Adverse Impacts, PAI*"), for at redegøre for, at de Bæredygtige Investeringer ikke er til væsentlig skade for nogle af de bæredygtige investeringsmål ("*Do No Significant Harm*"). Hertil måles der også på frivillig klima- og miljørelateret PAI nr. 4 (Investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO₂-emissioner) samt frivillig social PAI nr. 9 (Manglende menneskerettighedspolitik). Som en del af denne overvågning sikres det, at investeringerne er i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder (PAI 10). Læs mere om "*Do No Significant Harm*" for vores Bæredygtige Investeringer i sektionen "metoder".

Der rapporteres årligt på PAI'erne i forbindelse med de periodiske produktrapporteringer samt i den årlige Erklæring om investeringsbeslutningers vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer. For nuværende er der primært data tilgængelig på børsnoterede investeringer, hvorfor vi primært kan monitorere de negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer for disse investeringer. Vi monitorerer også på de øvrige aktivklassers negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer i det omfang, vi har tilgængelige data.

Det finansielle produkts miljømæssige eller sociale karakteristika

LinkPension Aktiv fremmer både miljømæssige og sociale karakteristika. Det sker ved at investere i selskaber, der er med til at løse miljømæssige og samfundsmæssige udfordringer, ved at udelukke

kritisable selskaber og lande fra produktets investeringsunivers og ved at påvirke selskaber og kapitalforvaltere til at forbedre relevante forhold omkring bæredygtighed.

Fravalg af selskaber og lande

Velliv ønsker som udgangspunkt ikke at ekskludere investeringsmuligheder, da vi mener, at det ikke skaber reelle forandringer i samfundet. Dog kan eksklusion være nødvendigt i de tilfælde, hvor der ikke vises ønske eller vilje til forandring. Produktet ekskluderer investeringer i selskaber og lande i overensstemmelse med Vellivs generelle eksklusionskriterier. Produktet investerer ikke i:

- Selskaber med omsætning fra udvinding af termisk kul eller kul i energiproduktion, og som har planer om termisk kulekspansion
- Selskaber, hvor mere end 5 pct. af omsætningen stammer fra udvinding af termisk kul,
- Selskaber, hvor mere end 5 pct. af omsætningen stammer fra udvinding og produktion af olie, naturgas, hvor der benyttes ukonventionelle metoder, som omfatter oliesand, arktisk boring og fracking,
- Selskaber, hvor mere end 5 pct. af omsætningen stammer fra udvalgte aktiviteter i den fossile værdikæde eller fra anvendelse af termisk kul, olie og naturgas i energiproduktion, medmindre Velliv vurderer, at selskaberne er i gang med en transition, der er i overensstemmelse med en lavemissionsøkonomi. Dette indebærer, at selskabet har sat ambitiøse klimamålsætninger, ikke har fossile ekspansionsplaner, ikke fører entydigt lobbyarbejde imod Parisaftalen og har god ledelsespraksis og -styring indenfor klimaområdet.
- Selskaber, der producerer kontroversielle våben. Kontroversielle våben defineres i henhold til internationale konventioner som Danmark har underskrevet.
- Selskaber, der ved handel med våben bryder med FN's gældende våbensanktioner, og
- Selskaber, hvor mere end 5 pct. af omsætningen stammer fra produktion af tobak.

Af hensyn til demokrati, menneskerettigheder og ytringsfrihed fravælger vi investeringer i statsobligationer udstedt af lande, som vi vurderer, ikke har en tilfredsstillende tilgang til regeringsførelse og forvaltningspraksis.

Eksklusionskriterierne gælder for Vellivs portefølje af børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer, som Velliv har på eget depot. For øvrige aktivklasser implementeres den i det omfang, det er muligt. På vores hjemmeside fremgår en liste af ekskluderede selskaber og lande. Her kan man også læse om Vellivs tilgang til fossile investeringer.

Aktivt ejerskab

Vi arbejder aktivt på at påvirke de virksomheder, vi investerer i, til at forbedre deres håndtering af relevante bæredygtighedsforhold og bæredygtighedsrisici. Arbejdet består af dialog med virksomhederne og ved at vi stemmer på selskabernes generalforsamlinger. Når der stemmes, sker det med udgangspunkt i Vellivs egen eller de eksterne forvalteres stemmepolitik. Det kan eksempelvis være med målet om, at kvinder bliver repræsenteret i bestyrelserne, at virksomhederne sætter klimamål, eller at de rapporterer yderligere om deres påvirkninger på menneskerettigheder og klimaet.

Investeringsstrategi

I LinkPension Aktiv har vi en ambition om at skabe det bedst mulige risikojusterede afkast samtidigt med der tages hensyn til det miljø- og samfundsmæssige aftryk.

Vi vælger investeringer inden for et bredt spektrum af muligheder, fx noterede og unoterede aktier, kreditobligationer og alternative investeringer. LinkPension Aktiv har bl.a. investeringer indenfor følgende, som er med til at fremme bæredygtighed:

- Grønne og sociale obligationer.
- Certificerede ejendomme. For nyinvesteringer i ejendomme er certificering i dag en målsætning og kan, hvor det er økonomiske rentabelt, også skabe grundlag for certificering af flere af porteføljens eksisterende ejendomme, herunder DBNB Building-in-use.

Investeringsstrategien giver mulighed for at investere i aktiver der forventes at give et højt afkast og andre aktiver med det formål at sikre imod risiko.

Investeringsstrategien følger derudover de principper og den praksis, som fremgår af Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, der bl.a. beskriver de investeringsmæssige fravalg. Politikken er baseret på internationalt anerkendte principper for ansvarlig virksomhedsledelse, herunder ledelsespraksis samt vores holdning til skatteplanlægning. Disse er blandt andre:

- FN's Global Compact.
- FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhverv.
- OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder.

Andel af investeringer

Den planlagte andel af investeringer, der fremmer miljømæssige og sociale karakteristika er 95%, heraf vil minimum 9% være kvalificeret som bæredygtige investeringer.

Overvågning af miljømæssige eller sociale karakteristika

I Velliv anvender vi data til løbende at følge udviklingen i produkternes bæredygtighedsindikatorer, parameter for negativ indvirkning på bæredygtighedsfaktorer og overholdelse af vores eksklusionskriterier.

For at understøtte produktets miljømæssige og sociale karakteristika monitorer vi, om de selskaber, vi investerer i, lever op til, hvordan vi forventer, at de håndterer forhold omkring miljø, samfund og praksis for god ledelse (ESG-forhold). Til det formål anvender vi bl.a. disse bæredygtighedsindikatorer:

- **CO₂e-aftryk** - vi måler de underliggende investeringers CO₂e-aftryk.
- **Taksonomi** - vi måler på aktiviteter i overensstemmelse med EU's klassificeringssystem.
- **FN's 17 verdensmål** - vi måler på, hvor meget de børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer bidrager til FN's 17 verdensmål.
- **Engagement i miljømæssige og sociale temaer** - vi arbejder på at påvirke selskaberne i produktet til at forbedre deres indsats på områder såsom forurening, biodiversitet, arbejdsforhold, menneskerettigheder og bekæmpelse af korruption.

- **Antal afstemninger om miljømæssige og sociale temaer** - vi stemmer på selskabernes generalforsamlinger for forslag, der tilskynder selskaberne til at forbedre bæredygtighedsforhold.
- **Eksklusion af selskaber og lande** - vi måler på at der ikke sker brud på vores eksklusionskriterier.

Velliv ønsker som udgangspunkt ikke at ekskludere selskaber, da det ikke vurderes, at det skaber reelle forandringer i samfundet. I tilfælde hvor selskaber ikke lever op til Vellivs Politik for ansvarlig investering og aktivt ejerskab, herunder ikke overholder Vellivs forventninger til ansvarlig virksomhedsdrift, vil der som udgangspunkt først indgås dialog med selskabet. Skabes der ikke tilfredsstillende resultater via dialogen, kan eksklusion være nødvendigt.

De førnævnte overvågninger udføres løbende og der rapporteres årligt på disse overvågninger ifm. offentliggørelsen af de periodiske produktrapporteringer.

Metoder

I Velliv måler, analyserer og vurderer vi, hvordan det går med at fremme de miljømæssige og sociale karakteristika ved brug af bæredygtighedsindikatorer. Til dette bruger vi bæredygtighedsrelaterede data, som vi modtager fra eksterne dataleverandører.

Metode til at måle på bæredygtighedskarakteristika

For at vurdere, hvordan investeringerne i vores produkter fremmer de miljømæssige og sociale karakteristika, måler vi på en række udvalgte bæredygtighedsindikatorer, som nævnt tidligere i dokumentet. Disse omhandler bl.a. hvor meget de noterede aktier og virksomhedsobligationer bidrager til et eller flere af FN's verdensmål samt investeringernes CO₂e-aftryk. Til måling af vores bæredygtighedsindikatorer benyttes en række anerkendte dataleverandører, herunder ISS og Sustainalytics.

Metode til at måle andel af bæredygtige investeringer

Vellivs definition af en bæredygtig investering tager udgangspunkt i EU's definition af en bæredygtig investering jf. SFDR 2(17).

1. Investeringen skal have et væsentligt positivt bidrag til miljømæssige og/eller sociale mål
2. Investeringen må ikke at gøre væsentlig skade på andre miljømæssige eller sociale mål
3. Investeringen skal følge god ledelsespraksis

Som angivet tidligere vil minimum 9% af produktets investeringer karakteriseres som en bæredygtig investering. Hvis en investering er 100% i overensstemmelse med EU's Taksonomi opgøres den som en Bæredygtig Investering jf. de tekniske screeningskriterier i EU's Taksonomi og følger ikke principperne jf. SFDR artikel 2(17) som beskrevet ovenfor. Produktet har ikke målsætning for andel af investeringer, som er i overensstemmelse med EU's Taksonomi.

1. Kriteriet om bæredygtigt bidrag:

Kriteriet om bæredygtigt bidrag er tilpasset den enkelte aktivklasse. For noterede aktier og virksomhedsobligationer (umærkede) tager vi udgangspunkt i investeringernes bidrag til FN's 17 verdensmål, for at vurdere, om investeringen bidrager til miljømæssige og/eller sociale mål.

For noterede aktier og virksomhedsobligationer (umærkede), skal følgende kriterier være opfyldt, for at efterleve kriteriet om bæredygtigt bidrag:

1. Investeringen vurderes af vores eksterne dataleverandører til at have et positivt bidrag til et eller flere af FN's 17 verdensmål på mere end 33%, målt på selskabets aktivitet.
2. Investeringen vurderes af vores eksterne dataleverandører til ikke at have et negativt bidrag til et eller flere af FN's verdensmål på mere end 15%, målt på selskabets aktivitet.

Kriteriet om bæredygtigt bidrag for de øvrige aktivklasser vurderes pba. investeringens karakteristika. For investeringer i ejendomme og skov skal disse have miljøcertificeringer for at efterleve krav om bæredygtigt bidrag. For ejendomme omhandler miljøcertificeringerne DGNB, BREEM, LEED og Svanemærket på minimum niveau guld. For skovinvesteringer skal arealet være omfattet af anerkendte ordninger såsom FSC (Forest Stewardship Council).

For øvrige alternative investeringer (eks. infrastruktur), som foretages af eksterne forvaltere, vil der blive foretaget en due-diligence for at vurdere, om forvalters tilgang til en Bæredygtig Investering er i overensstemmelse med de overordnede kriterier for en Bæredygtig Investering iht. Disclosuresforordningens artikel 2(17) og af Velliv kan opgøres som en Bæredygtig Investering. Hvis den eksterne forvalter angiver, at investeringen har omsætning fra aktiviteter på $\geq 33\%$ som er i overensstemmelse med EU's Taksonomi, anses dette også som at efterleve kriteriet for positivt bidrag.

For mærkede obligationer udstedt af virksomheder, realkreditinstitutioner, lande eller multilaterale organisationer foretager Velliv eller eksternt forvalter en analyse og vurdering af rammevilkårene for den konkrete udstedelse for at sikre, at investeringen bidrager til et socialt og/eller miljømæssigt mål.

2. Kriteriet om ikke at gøre væsentlig skade:

For produktets bæredygtige investeringer tages der hensyn til de obligatoriske negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer (Principal Adverse Impact, PAI). Derudover tages der også hensyn til frivillig klima- og miljørelateret PAI nr. 4 (Investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO₂-emissioner) samt frivillig social PAI nr. 9 (manglende menneskerettighedspolitik).

Hensyntagen sker ved, at der er defineret grænseværdier for, hvornår en investerings negative påvirkning er så betydelig, at denne anses for at forvolde væsentlig skade. Hvis en investering overskrider en eller flere af de fastsatte tærskelværdier kan den ikke klassificeres som en Bæredygtig Investering.

Der er for nuværende defineret tærskelværdier for de obligatoriske PAI'er, hvor vi har tilgængelig data. Der er ikke defineret tærskelværdier for PAI 15 og 16, da ikke-labeled statsobligationer for nuværende ikke indgår i Vellivs definition af en Bæredygtig Investering. Velliv vil over tid tilpasse tærskelværdierne i takt med udviklingen af data på området for at styrke den datadrevne vurdering af investeringers negative indvirkninger og fastlæggelsen af, hvornår de kan anses for at gøre væsentlig skade.

I det følgende angives DNSH-vurderingen, Velliv foretager for investeringer inden for forskellige aktivklasser. I hver af disse tests fremgår de tærskelværdier, der er benyttet til opgørelsen af produktets Bæredygtige Investeringer.

- *Aktier, virksomhedsobligationer (umærkede) og alternativer (ekskl. ejendomme)*

Investeringernes negative indvirkning må ikke overstige tærsklerne i de følgende fem test:

Test	Indikator for negativ påvirkning	Tærskel
Efterlevelse af internationale standarder & processer	<ul style="list-style-type: none"> • PAI 10: Overtrædelse af FN's Global Compact Principper og OECD's retningslinjer & • PAI 11: Manglende processer og overvågningsmekanismer for overholdelse af FN's Global Compact Principper og OECD's retningslinjer. 	= "Brud" & "Ikke håndteret"
Lønforskel og diversitet	<ul style="list-style-type: none"> • PAI 12: Ukorrigeret lønforskel & • PAI 13: Kønsdiversitet i bestyrelsen 	>30 % løngab & <10 % kvinder
Kontroversielle våben	<ul style="list-style-type: none"> • PAI 14: Kontroversielle våben 	= "Involveret"
Klima	<ul style="list-style-type: none"> • PAI 1(2): CO2 aftryk (scope 1-2) & • PAI 2.4: Ingen initiativer til reduktion af CO2 emissioner 	>402,35 tCO2 & "Ingen plan"
Menneskerettighedspolitik & efterlevelse af internationale standarder	<ul style="list-style-type: none"> • PAI 3.9: Manglende menneskerettighedspolitik & • PAI 10: Overtrædelse af FN's Global Compact Principper og OECD's retningslinjer 	= "Manglende" & "Brud"

- *Ejendomme*

Investeringernes negative indvirkning må ikke overstige tærsklerne i den følgende test:

Test	Indikator for negativ påvirkning	Tærskel
Fossile brændstoffer	<ul style="list-style-type: none"> • PAI 17: Fossile brændstoffer via ejendomme 	= "Involveret"
Lav energieffektivitet	<ul style="list-style-type: none"> • PAI 18: Energiineffektiv fast ejendom 	= "Involveret"

For investeringer i mærkede obligationer foretager Velliv eller den eksterne forvalter en vurdering af rammebetingelserne for den konkrete udstedelse mhp. at sikre, at investeringen ikke gør væsentlig skade på de miljømæssige og/eller sociale mål, som der ønskes fremmet.

For investeringer der er 100% i overensstemmelse med EU's Taksonomi foretages der ikke en intern "Do No Significant Harm" vurdering, da denne indgår som en del af de tekniske screeningskriterier i EU Taksonomien.

3. Kriteriet om at følge god ledelsespraksis:

Endelig vurderer vi investeringernes evne til at efterleve praksis for god selskabsledelse. Det vurderes bl.a. ud fra, at investeringen ikke bryder med FN's Global Compact-principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. For at måle på god ledelsespraksis gør vi brug af data fra Sustainalytics.

Vellivs definition af God Selskabsledelse dækker fire elementer af ledelsespraksis:

- **Solide ledelsesstrukturer**
Solide ledelsesstrukturer dækker både over den konkrete sammensætning af selskabsledelsen, fx bestyrelsens sammensætning og uafhængighed, revisionsforhold m.m., samt forretningsetiske forhold, som håndtering af korruption m.m.
- **Arbejdstagerforhold**
Arbejdstagerforhold omhandler arbejdstagerrettigheder, herunder fx fravær af tvangsarbejde, håndtering af sikkerhed på arbejdspladsen, fravær af diskrimination m.m.
- **Aflønning af personale**
Aflønning af personale omhandler ansættelsesforhold i relation til aflønning, fx retten til kollektiv forhandling samt konkrete lønningsforhold, der evt. kan måles på ift. relative lønforskelle – fx mellem kønnene og mellem medarbejdere og ledelse.
- **Overholdelse af skatteregler**
Overholdelse af skatteregler omhandler selskabers forvaltning af selskabsskatteforhold.

Tabellen nedenfor viser, hvilke parametre, datapunkter og tærskelværdier, Velliv anvender til at vurdere om selskaber lever op til de fire primære elementer af god ledelsespraksis.

Tabel 1: Primære elementer af ledelsespraksis i Vellivs vurdering af selskabers ledelsespraksis

Elementer	Datapunkt	Relevante underliggende indikatorer	Tærskelværdi
Ledelsesstruktur	FN Global Compact Princip 10 – Virksomheder bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse	Revisionsforhold Bestikkelse og korruption Forretningsetik	Brud
Arbejdstagerforhold	FN Global Compact Princip 1 – Virksomheder bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt proklamerede menneskerettigheder inden for virksomhedens indflydelsesområde	Arbejdstageres menneskerettigheder, herunder arbejdstagerrettigheder	Brud
	FN Global Compact Princip 3 – Virksomheder bør opretholde friheden til organisering og	Fagforeningsfrihed	Brud

		anerkende arbejdstageres ret til kollektive forhandlinger		
		FN Global Compact Princip 4 – Virksomheder bør støtte udryddelse af alle former for tvangsarbejde	Tvungent arbejde	Brud
		FN Global Compact Princip 5 – Virksomheder bør støtte afskaffelse af børnearbejde	Børnearbejde	Brud
		FN Global Compact Princip 6 – Virksomheder bør eliminere diskrimination i arbejds- og ansættelsesforhold	Diskrimination og chikane	Brud
Aflønning af personale		FN Global Compact Princip 1 – Virksomheder bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt proklamerede menneskerettigheder inden for virksomhedens indflydelsesområde	Arbejdstageres menneskerettigheder, herunder arbejdstagerrettigheder	Brud
		FN Global Compact Princip 3 – Virksomheder bør opretholde friheden til organisering og anerkende arbejdstageres ret til kollektive forhandlinger	Fagforeningsfrihed	Brud
Overholdelse af skatteregler		FN Global Compact Princip 10 – Virksomheder bør modarbejde alle former for korrupsion, herunder afpresning og bestikkelse	Skatteforhold	Brud

I tillæg til de konkrete indikatorer oplistet i tabel 1 vurderes om selskaber overholder internationale principper for ansvarlighed og bæredygtighed, jf. Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab. Konkret vurderes hvorvidt selskaber efterlever FN's Global Compact samt OECDs Retningslinjer for multinationale selskaber. Selskaber, som vurderes at bryde med internationale standarder, bliver flaget i vurderingen.

For Vellivs investeringer, som foretages gennem eksternt forvalterede fonde gennemfører Velliv en due-dilligence af den eksterne forvalters tilgang til at vurdere god selskabsledelse med henblik på at sikre, at denne lever op til de principper, som ligger til grund for Vellivs definition og kriterier for vurdering af god selskabsledelse. For Vellivs ejendomsinvesteringer anvendes en ESG Due Dilligence proces i vurderingen af ejendomsselskabernes og leverandørernes ledelsesstruktur og politikmodenhed. I dette indgår Velliv Ejendommens Code of Conduct.

For investeringer der er 100% i overensstemmelse med EU's Taksonomi foretages der ikke en intern vurdering af god selskabsledelse, da denne indgår som en del af de tekniske screeningskriterier i EU Taksonomien.

Metode til at måle efterlevelse af god ledelsespraksis for artikel 8 investeringer

Jf. Disclosureforordningen skal alle investeringer i et opsparingsprodukt, som oplyser iht. forordningens artikel 8 efterleve god ledelsespraksis. Vurderingen af god ledelsespraksis for produktets investeringer følger processen, som beskrevet i sektionen ovenfor.

Metode til at måle ansvarlig og bæredygtig virksomhedspraksis via aktivt ejerskab.

Velliv afgiver stemmer på selskabernes ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger via proxy voting hvor vores eksterne datarådgiver, ISS ESG, har fuldmagt til at stemme på vegne af Velliv ud fra vores stemmepolitik. Vi får løbende rapporteringer fra ISS ESG ift. afgivne stemmer, som vi benytter til vores opgørelser.

Vi fører aktiv ejerskabsdialog både selvstændigt, via andre investorer og gennem vores datarådgiver, Sustainalytics. For alle tre typer af aktiv ejerskabsdialog fører vi protokol over vores dialoger og udfaldet af disse, herunder om dialogerne ikke har givet de ønskede ændringer i virksomhedspraksis hvilket ultimativt kan føre til eksklusion.

Metode til at måle eksklusion af selskaber og lande, som ikke er i overensstemmelse med ønsket om at bidrage til en mere bæredygtig verden.

For at efterleve miljømæssige og sociale minimumskrav opdaterer vi to gange årligt vores generelle eksklusionsliste. Det gøres to gange årligt for at sikre, at kriterierne stadig er gældende for de allerede ekskluderede virksomheder. Samtidig skal opdateringen sikre, at nye virksomheder, som omfattes af kriterierne, også ekskluderes. I den forbindelse måler vi løbende på at der ikke sker brud på vores eksklusionskriterier. Vellivs landeeksklusioner opdateres én gang årligt. For de produktspecifikke eksklusionskriterier vurderer vi løbende, om der er behov for tilpasninger.

Datakilder og databehandling

Vi benytter data fra eksterne leverandører og fondsforvalterne til at måle på de miljømæssige og sociale karakteristika samt kriterierne om bæredygtigt bidrag, ikke at gøre væsentlig skade og god ledelsespraksis. De eksterne data leverandører er bl.a.:

- Sustainalytics
- ISS ESG
- SDI AOP
- MSCI
- DEAS
- Maplecroft

De data, vi får leveret, kontrollerer vi løbende for at sikre datakvaliteten. Vi indhenter yderligere data, hvis der er behov for det.

For børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer benyttes rapporterede tal ved opgørelse af andelen af investeringen i overensstemmelse med EU's klassificeringssystem. For opgørelse af andel Bæredygtige Investeringer anvendes data fra anerkendte dataleverandører for opgørelse af bidrag til

FN's verdensmål. I det omfang, der indgår unoterede aktiver, indsamles information vedr. den enkelte aktivklasse. Er der investeringsmodtagne selskaber, hvor det ikke kan opgøres, om der er bidrag til FN's verdensmål, medregnes investeringen ikke i opgørelse af andel bæredygtige investeringer. Der foretages løbende analyser af data og historiske data bliver gemt, så vi kan identificere eventuelle afvigelser.

Vi har anerkendte og efterprøvede systemer, som behandler de leverede bæredygtighedsdata efter de forretningsgange og arbejdsgange, der gælder på området og som bygger på samme principper som gælder for finansielle data.

Begrænsninger mht. metoder og data

Omfanget og kvaliteten af tilgængelige bæredygtighedsdata varierer fortsat. I Velliv har vi pt. primært data på noterede selskaber, og i mindre grad på unoterede investeringer.

Vi forventer, at både omfanget og kvaliteten af tilgængelige data vil blive bedre i de kommende år. Desuden forventer vi, at forbedring af adgang til data samt erfaringer med området generelt i branchen vil betyde, at metoder og tilgang skal tilpasses. De tilgængelige data, Vellivs metoder og den implementerede systemunderstøttelse sikrer, at vi løbende kan følge og vurdere fremme af miljømæssige og sociale karakteristika samt udviklingen i andelen af Bæredygtige Investeringer. Begrænsningerne i metoder og data påvirker således ikke opfyldelse af de bæredygtighedskarakteristika, vi stiller i udsigt overfor kunden.

Due diligence

Udvælgelse af investeringer sker primært via eksterne forvaltere. For at sikre, at udvælgelsen sker i overensstemmelse med Vellivs holdninger og politik på området, foretages der løbende vurderinger af forvalternes kvaliteter, metoder og processer. Velliv arbejder fortrinsvis sammen med kapitalforvaltere, der også har tilsluttet sig det FN-støttede Principles for Responsible Investments (PRI) eller opererer med tilsvarende principper.

I processen for udvælgelse af fonde og forvaltere indgår en vurdering af forvalternes kompetencer og standarder indenfor ansvarlige investeringer, deres tilgang til og håndtering af miljømæssige, sociale og governance-relaterede forhold, samt om der er overensstemmelse med de bæredygtighedskarakteristika som LinkPension Aktiv fremmer. Her vurderes også potentielle bæredygtighedsrisici ved investeringen, og det afdækkes om investeringen vil leve op til Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab.

Politik for aktivt ejerskab

Investeringerne bliver foretaget med udgangspunkt i Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, som er baseret på internationale principper og retningslinjer, herunder FN's Global Compact, FN's vejledende principper for Menneskerettigheder og Erhverv, samt OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder.

Velliv arbejder aktivt for at påvirke virksomheder, vi investerer i, til at forbedre deres håndtering af relevante bæredygtighedsforhold og bæredygtighedsrisici. Arbejdet består af dialog med virksomhederne, og ved at stemme på deres generalforsamlinger. Når der stemmes, sker det med udgangspunkt i Vellivs egen eller de eksterne forvalteres stemmepolitik.

Velliv ønsker som udgangspunkt ikke at ekskludere selskaber, da det ikke vurderes, at det skaber reelle forandringer i samfundet. I tilfælde hvor selskaber ikke lever op til Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab og ikke overholder Vellivs forventninger til ansvarlig virksomhedsdrift, vil der som udgangspunkt indgås dialog med selskabet. Eksklusion kan anvendes, hvis der ikke er ønske om eller vilje til forandring fra selskabernes side.

Angivet referencebenchmark

Der er ikke udpeget et indeks som referencebenchmark med henblik på at opnå de miljømæssige eller sociale karakteristika.